

Radiografia dels mitjans de comunicació a Catalunya

Resum conclusions

Informe complet: <https://sindicatperiodistes.cat/radiografia-dels-mitjans-de-comunicacio-a-catalunya/>

- En línies generals, en l'àmbit de la premsa diària i les agències de notícies podem dir clarament que hem detectat una creixent precarització de les condicions laborals i un estancament de les perspectives professionals, d'acord amb la crisi generalitzada al sector, més o menys profunda segons el mitjà, i aguditzada arran de la pandèmia de la Covid-19.
- El nombre de treballadors en plantilla als mitjans de premsa diària i agències de notícies ha patit fluctuacions darrerament segons el mitjà, però globalment s'ha reduït. La majoria d'aquestes plantilles han patit reestructuracions en forma d'Expedient de Regulació d'Ocupació (ERO) i Expedient de Regulació Temporal d'Ocupació (ERTO) abans i durant la pandèmia de la Covid-19.
- Pel que fa a les relacions laborals, cal destacar que la majoria de mitjans i agències consultats (14) tenen conveni propi, mentre que en els tres restants (els diaris *Ara*, *20 Minutos* i *Sport*) s'aplica el conveni de sector. En general, les plantilles que el tenen valoren poder comptar amb un conveni propi, però en la majoria de casos se'n reclama la revisió, per estar caducats o desfasats davant la pèrdua continuada de poder adquisitiu al no disposar d'una clàusula d'actualització automàtica. O per no haver pogut recuperar les retallades de sou progressives que hi ha hagut en els últims anys.
- Els permisos i beneficis socials diversos són una de les qüestions més valorades dels convenis
- Mentre que gairebé tots els convenis inclouen una regulació específica sobre permisos laborals, no passa el mateix pel que fa a clàusules sobre gènere, estudiants en pràctiques, periodistes a la peça, fotoperiodisme i drets d'autoria. De fet, aquestes clàusules són pràcticament inexistentes en molts mitjans
- Malgrat reconèixer la importància d'implantar-los per consciència o per imperatiu legal, només s'han establert plans d'igualtat en cinc dels mitjans enquestats (*Diari de Girona*, *Efe*, *El Periódico*, *Mundo Deportivo* i *Sport*). En 4 més s'estan elaborant o negociant (*ACN*, *Ara*, *El País* i *La Vanguardia*). A la resta de mitjans els plans d'igualtat són simplement inexistentes
- Als últims tres anys, seguint aquesta tònica, les congelacions i les rebaixes salarials s'han mantingut a l'ordre del dia. Alhora que es mantenen salaris congelats i rebaixes de sou, amb la consegüent pèrdua constant de poder adquisitiu, també s'han consolidat, sobretot a la premsa diària les dobles escales salarials per al personal nou que s'incorpora a les empreses periodístiques. A la RTV privada, la percepció és que els salaris són baixos.
- Una altra preocupació habitual són unes jornades de treball considerades massa llargues, i descompensades segons les seccions, especialment les que nodreixen exclusivament la web.
- Molts pocs mitjans disposen d'Estatut de Redacció per regular el funcionament i les relacions professionals a les seves redaccions: *Efe*, *El País*, *La Vanguardia* i *El Periódico* i la ràdio televisió pública, RTVE, TV3, CR, la Xarxa, Betevé i alguna radiotelevisió local més.
- En sis dels 17 mitjans de premsa diària consultats reben de manera periòdica pressions de les fonts pel tractament de les qüestions d'actualitat, sobretot de l'àmbit polític (governos i partits) i econòmic (grans corporacions i empreses privades). En un mitjà esportiu admeten rebre aquestes pressions d'empreses de comunicació i televisions, així com de clubs i federacions esportives. En un diari local els consta haver rebut amenaces d'algun ajuntament de retirar-los la publicitat municipal si no accedien a publicar determinada informació. A la premsa no diària una queixa

força generalitzada és les pressions que reben d'institucions, grans corporacions o d'empreses importants en l'àmbit territorial de la publicació.

- A la premsa no diària i la digital la precarietat salarial és absolutament generalitzada i és la principal preocupació del sector. Pràcticament, no hi ha cap persona entrevistada que no l'hagi esmentat com el problema més important que tenen.

- Les jornades massa llargues són un problema a molts mitjans però no a tots.

- Pocs són els mitjans consultats en premsa no diària o digital que mantinguin fotoperiodistes en plantilla o que en contractin els serveis externament. En molts casos els mateixos redactors fan fotos amb els mòbils i cada vegada més també vídeos, tenint en compte que gairebé tots els mitjans tenen uns portals web força actius en què hi pengen de tot. Lamentablement, els responsables dels mitjans cada dia menystenen més la feina dels fotoperiodistes i creuen que qualsevol foto «ja va bé», al marge de la qualitat que tingui.

- A la ràdiotelevisió, molts mitjans compten amb conveni propi i, encara que es mostren prou satisfets –sobretot a les empreses públiques–, troben algunes mancances concretes.

- Quasi totes les ràdios i televisions afirmen disposar d'un pla d'igualtat, sobretot en l'àmbit públic. Si bé la majoria d'ells consideren la qüestió de gènere és important, n'hi ha qui matisa que «important, però no primordial».

- Entre els principals problemes de la RTV es destaquen les jornades massa llargues, les hores extres obligatòries i compensades amb temps i les no pagades ni compensades, També s'han recollit queixes de mitjans inadequats per treballar. Els més citats han estat la poca ventilació i la climatització mal resolta, la manca de mesures per a persones amb problemes de mobilitat, i els equips informàtics obsolets. També hi ha malestar per aquestes qüestions en mitjans dels altres subsectors.

Gener 2022